

EESTI KIRJANIKE LIIDU PÕHIKIRI

I EKL-i olemus ja eesmärk

1. Eesti Kirjanike Liit (edaspidi ametlik lühend EKL) on kirjanike, ilukirjanduse tõlkijate ja kirjandusteadlaste-kriitikute loomeliit, mis on asutatud 1922. aastal. EKL-i häälekandja on 1923. aastal asutatud ajakiri „Looming”.
2. EKL-i tegevuse eesmärk on kirjandusliku kultuuri arendamine, oma liikmete loometegevuse soodustamine ja toetamine ning nende huvide ja õiguste kaitsmine.
3. Oma tegevuses EKL
 - a) taotleb oma liikmetele kirjanduslikuks tegevuseks vajalikke tingimusi;
 - b) toetab kirjanduselu ning korraldab kirjandusüritusi ja koolitust;
 - c) võtab oma esindajate kaudu osa kirjanduse ja kunstiloomingu hindamisest;
 - d) võib luua kirjandusliku tegevuse edendamiseks äriühinguid, sihtasutusi, fonde ja organisatsioone (piirkondlikud osakonnad, žanrisektsioonid, perioodilised väljaanded, kirjastused, loomemajad, koondised, klubid jm.);
 - e) suhtleb teiste kirjanduslike organisatsioonidega niihästi kodu- kui ka välismaal ning osaleb nende tegevuses, organiseerib ja toetab oma liikmete rahvusvahelisi kontakte;
 - f) osutab EKL-i liikmetele abi autoriõiguste kaitsmisel;
 - g) annab võimaluste piires EKL-i liikmetele ja nende perekondadele toetusi;
 - h) võib anda EKL-i liikmetele auhindu, stipendiume ja hüvitisi.
4. Oma tegevuses juhindub EKL Eesti Vabariigi Põhiseadusest, seadustest, muudest õigusaktidest ja käesolevast põhikirjast.

II EKL-i liikmeskond, liikmete õigused ja kohustused

Liikmed

5. EKL-i liikmeks võivad olla teovõimelised füüsilised isikud, kes on avaldanud ilukirjandusliku väärtusega, kirjandusega seotud või kirjandusteaduslikke algupärandeid või tõlkeid.
6. EKL-i liikmeks kandideerija esitab EKL-i eestseisusele avalduse koos kahe EKL-i liikme soovitusega. Kandidaat võetakse vastu, kui tema poolt on eestseisuse koosolekul osalejate enamus. Eestseisuse keeldumise korral on kandidaadil või tema kirjalikku taasesitust võimaldavas vormis volituse alusel ühel eestseisuse liikmel õigus taotlelda kandidaadi vastuvõtmist üldkogult, kus ta vajab vastuvõtmiseks vähemalt 2/3 üldkogul osalejate poolthäälest.
7. Välismaal elavate isikute võtmine EKL-i liikmeks toimub üldistel alustel. Need liikmed tasuvad liikmemaksu, kuid ei kuulu üldkogu kvoorumiarvestusse. Üldkogul osalemise korral on nad hääleõiguslikud.
8. Eriti teenekatele loovisikutele võib üldkogu eestseisuse ettepanekul anda EKL-i auliikme tiitli. Auliikme statuudi kinnitab üldkogu.

Liikmete õigused ja kohustused

9. EKL-i liikmel on õigus
 - a) võtta osa kõigist EKL-i üritustest ja kasutada EKL-i vahendusel loomekeskusi, arvestades vastavaid reglemente;
 - b) osaleda EKL-i juhtorganite valimisel ja olla valitud EKL-i juhtorganitesse;

- c) taotleda EKL-ilt abi oma autoriõiguste ja loominguvabaduse kaitsel;
- d) taotleda kehtiva korra kohaselt vabakutselise loovisiku loometoetust ning loovisiku stipendiume ja hüvitisi;
- e) taotleda EKL-ilt majanduslikku abi ja sotsiaalsed kaitset;
- f) vaidlustada üldkogus oma väljaarvamine eestseisuse poolt.

10. EKL-i liige on kohustatud

- a) järgima EKL-i põhikirja ja täitma EKL-i juhtorganite otsuseid;
- b) tasuma liikmemaksu;
- c) oma tegevuse ja käitumisega mitte kahjustama EKL-i mainet;
- d) teatama juhatusele liikmete arvestuse pidamiseks oma nime, aadressi, elektronposti aadressi, telefoninumbri, isikukoodi ja muud EKL-i juhatuse poolt Loovisikute ja loomeliitude seaduse alusel küsitavad andmed ning teatama nende muutumisest kahe kuu jooksul.

EKL-st väljaastumise ja väljaarvamise tingimused ja kord

11. EKL-i liikmel on õigus igal ajal kirjaliku avalduse alusel eestseisusele EKL-st välja astuda, misjuhul liikmelisus lõpeb väljaastumise avalduse rahuldamisest.

12. EKL-i liikme võib EKL-st välja arvata eestseisuse otsusega, kui:

- a) liige on kolmel aastal järjest jätnud mõjuva põhjuseta liikmemaksu tasumata;
- b) liige on jämedalt eksinud EKL-i põhikirja vastu.

13. Liikme väljaarvamise otsustab eestseisus salajase hääletamise teel.

14. Eestseisus teatab liikmele vähemalt kaks nädalat et te tema võimaliku väljaarvamise hääletamisest eestseisuses. Väljaarvamise otsuse tegemisest ja selle põhjusest tuleb EKL-st väljaarvatud liikmele viivitamatult kirjalikult teatada.

15. Juhul, kui väljaarvatud liige ei nõustu eestseisusepoolt tema väljaarvamise kohta tehtud otsusega, on väljaarvatud liikmel õigus taotleda eestseisuse otsuse kehtetuks tunnistamist üldkogu poolt avalduse esitamisega juhatusele kahe nädala jooksul eestseisuse vastava otsuse kättesaamisest.

III EKL-i struktuur ja organisatsiooniline tegevus

16. EKL-i juhtimis- ja kontrollorganid on:

- a) üldkogu;
- b) eestseisus (volinike koosolek);
- c) juhatuse;
- d) revisjonikomisjon (revident).

Üldkogu

17. EKL-i kõrgeim organ on üldkogu (liikmete üldkoosolek).

18. Üldkogu ainupädevuses on:

- a) EKL-i eesmärgi muutmine;
- b) EKL-i põhikirja muutmine;
- c) EKL-i lõpetamise, ühinemise ja jagunemise otsustamine;
- d) majandusaasta aruande kinnitamine, millele eelneb E KL-i juhatuse ja eestseisuse tegevusaruande ja revisjonikomisjoni aruande ärakuulamine;
- e) järgmise majandusaasta eelarve kinnitamine;
- f) EKL-i juhatuse ja revisjonikomisjoni liikmete arvu otsustamine ning kolmeks aastaks EKL-i esimehe, eestseisuse liikmete ja revisjonikomisjoni liikmete (revidendi) valimine;

- g) liikmemaksu suuruse ja tasumise korra määramine;
- h) eestseisuse ettepanekul auliikme nimetuse andmise otsustamine;

19. Üldkogu kutsub juhatus kokku vähemalt üks kord aastas kas eestseisuse otsuse alusel või vähemalt 1/10 liikmete kirjaliku taotluse alusel. Üldkogu päevakord, toimumise koht ja aeg teatatakse kirjaliku kutsega, mis saadetakse liikmetele vähemalt kaks nädalat varem.

20. Üldkogu päevakorra määrab eestseisus. Kui üldkogu kutsuvad kokku EKL-i liikmed, määravad nemad üldkogu päevakorra. Vähemalt 1/5 EKL-i liikmetest võivad nõuda täiendavate küsimuste võtmist üldkogu päevakorda. Iga täiendava küsimuse kohta tuleb esitada põhjendus. Liikmed võivad täiendavate küsimuste päevakorda lisamist nõuda mitte hiljem kui viis päeva pärast üldkogu kokkukutsumisest teatamist. Küsimuse, mida ei olnudeelnevalt üldkogu päevakorda võetud, võib päevakorda võtta vähemalt 9/10 üldkogul osalevate liikmete nõusolekul, kui üldkogul osaleb üle poole EKL-i liikmetest. Eelnevalt päevakorda võtmata võib üldkogu otsustada järgmise üldkogu kokkukutsumise ja lahendada avaldused, mis puudutavad päevakorraga seotud korraldusküsimusi ja üldkogu pidamise korda, samuti võib üldkogul ilma otsust tegemata arutada muid küsimusi.

21. Üldkogu on otsustusvõimeline rohkem kui kahe viiendiku EKL-i liikmete esindatuse korral. Juhul, kui üldkogu ei ole otsustusvõimeline, kutsutakse kahe nädala jooksul kokku erakorraline üldkogu sama päevakorraga. Erakorraline üldkogu on otsustusvõimeline vähemalt ühe kümnendiku liikmeskonna esindatuse korral. Erakorralisel üldkogul ei ole õigust põhikirja muuta.

22. Üldkogul valitakse üldkogu eesistuja(d) ja protokollija(d) ning vajadusel kinnitatakse üldkogu läbiviimise kord. Protseduurireeglid konkreetsete otsuste vastuvõtmiseks võib üldkogu otsustada töö käigus.

23. Üldkogul on õigus arutada kõiki EKL-iga seotud küsimusi ning võtta vastu otsuseid kutsega saadetud päevakorras märgitud küsimustes. Igal EKL-i liikmel on üks hääl. Hääletamine üldkogul on avalik, välja arvatud juhul, kui põhikirja või üldkogu otsus näeb ette salajase hääletamise.

24. Üldkogu otsused võetakse vastu üldkogul osalejate või nende esindajate poolthääle enamusega, välja arvatud

24.1. EKL-i eesmärgi muutmise, kus otsuse vastuvõtmiseks on vajalik vähemalt 9/10 EKL-i liikmete nõusolek;

24.2. EKL-i lõpetamise, ühinemise või jagunemise otsustamine, kus otsuse vastuvõtmiseks on vajalik vähemalt 2/3 EKL-i liikmete nõusolek;

24.3. EKL-i põhikirja muutmise, kus otsuse vastuvõtmiseks peab olema selle poolt hääletanud vähemalt 2/3 üldkogul osalejatest või nende esindajatest.

Eestseisus

25. Üldkogude vahelisel perioodil täidab üldkoosoleku ülesandeid EKL-i liikmete poolt ja nende hulgast valitud eestseisus.

26. Eestseisusse kuuluvad:

- a) kümme üldkogu poolt liikmete hulgast valitud liiget;
- b) üldkogu poolt liikmete hulgast valitud EKL-i esimees;
- c) ajakirja „Looming“ peatoimetaja;
- d) iga Eestis asuva piirkondliku osakonna valitud esimees.

27. Üldkogu valib eestseisuse liikmed kolmeks aastaks. Kui mitmel kandidaadil on võrdselt hääli, nii et selle tulemusena on mandaadi saanud rohkem kui 10 kandidaati, siis heidetakse võrdse hääle arvuga kandidaatide vahel liisku. Sama isik võib olla valitud eestseisuse kuni kolme järjestikusse koosseisu.

28. Eestseisuse koosolekud toimuvad vastavalt vajadusele, kuid vähemalt kaheksa korda aastas. Eestseisuse koosoleku kutsub kokku vähemalt ühenädalase etteteatamisega EKL-i esimees. Eestseisuse koosoleku kokkukutsumise õigus on samuti eestseisuse liikmete enamusel.

29. Eestseisuse koosolekut juhatab EKL-i esimees või tema äraolekul üks aseesimeestest. Eestseisus on otsustusvõimeline üle poole liikmete osavõtu korral. Hääletamine eestseisuse koosolekutel on avalik, välja arvatud isikuvalimised, mille puhul eestseisus on otsustanud hääletada salajaselt. Eestseisus võtab otsuseid vastu poolthäälteenamusega. Häälte võrdsel jagunemisel on otsustav EKL-i esimehe hääl.

30. Eestseisuse koosolekud ja langetatud otsused protokollitakse. Protokollile kirjutavad alla koosoleku juhataja(d) ja protokollija(d).

31. Eestseisuse pädevuses on:

- a) oma koosseisust kuni kahe abiesimehe valimine;
- b) lisaks üldkogu poolt valitud EKL-i esimehele teiste juhatuse liikmete valimine kuni kolmeks aastaks ja tagasikutsumine;
- c) juhatuse liikmete tasude määramine ja juhatuse liikmetega lepingute sõlmimine;
- d) EKL-i töötajate ametikohtade nimistu ja palgamäärade kinnitamine;
- e) EKL-i uute liikmete vastuvõtmine;
- f) liikmete EKL-st väljaarvamine;
- g) EKL-i põhikirjaliste eesmärkide ja üldkogu otsuste elluviimise tagamine ning juhatuse tegevuse suunamine;
- h) EKL-i kinnisvara ja registrisse kantavate vallasasjade omandamise, võõrandamise ja koormamise otsustamine ning vastavateks tehinguteks tingimuste kindlaksmääramine;
- i) EKL-i rahaliste kohustuste võtmise tingimuste kindlaksmääramine;
- j) EKL-i poolt juriidiliste isikute asutamine;
- k) juhatusele korralduse andmine üldkogu kokkukutsumiseks ja kokkukutsumiseks vajalike dokumentide ettevalmistamine (s.h. aruanne EKL-i tegevusest eelneval perioodil ning järgmise aasta tegevusplaan ja eelarve);
- l) EKL-i poolt või osalusel väljaantavate kirjanduslike auhindade ja stipendiumide suuruste kinnitamine, ettepanekute tegemine Kultuurkapitali kirjanduse sihtkapitali nõukogu ning muude komisjonide ja žüriide koosseisu ning auhindade määramiseks;
- m) loometoetuste, -stipendiumide ja -hüvitiste määramine (vajadusel kaasates Kultuuriministeeriumi esindaja);
- n) osalemine ajakirja „Looming” ja teiste EKL-iga seotud ajakirjandusväljaannete peatoimetajate valimisel ning toimimine ajakirja „Looming” kolleegiumina;
- o) esinemine EKL-i nimel avalike seisukohavõttudega kirjandus- ja kultuurielu küsimustes;
- p) EKL-i juhtimise ja tegevuse muude küsimuste otsustamine;
- q) EKL-i piirkondlike osakondade ja muude üksuste juhtide ametisse kinnitamine ja ametist vabastamine.

32. Eestseisusse valitud liige, kes soovib loobuda eestseisuse liikme kohast, esitab eestseisusele kirjaliku avalduse eestseisusest tagasiastumiseks. Avalduse saamisel on eestseisus kohustatud tagasiastunud liikme asemele kutsuma üldkogul eestseisuse liikmete valimistel pingerea alusel järgmise enim hääli saanud kandidaadi. Häälte võrdsuse korral otsustatakse liisuheitmise teel, kellele võrdselt hääli saanutest tehakse esimesena ettepanek asuda eestseisuse liikmeks. Samal viisil toimub ka üldkogu poolt valitud eestseisuse liikme asendamine tema EKL-ist lahkumise või surma korral.

Juhatus

33. EKL-i juhatus on kahe- kuni viieliikmeline, kuhu kuulub üldkogu poolt valitud EKL-i esimees ja eestseisuse poolt valitud üks kuni neli liiget sõltuvalt üldkogu poolt otsustatud juhatuse liikmete arvust.

34. EKL-i esimeheks võib üks ja sama isik olla valitud järjestikku kuni kolmeks ametiajaks.

35. Igal juhatuse liikmel on õigus esindada EKL-i kõigis õigustoimingutes, välja arvatud, kui eestseisus on otsustanud juhatuse liikme esindusõigust piirata.

36. EKL-i juhatuse pädevuses on:
- a) EKL-i igapäevase tegevuse korraldamine juhindudes eestseisuse suunistest ja korraldustest;
 - b) EKL-i asjaajamise ja raamatupidamise korraldamine;
 - c) lepingute sõlmimine EKL-i nimel;
 - d) üldkogude kokkukutsumine;
 - e) üldkogul ja eestseisuse koosolekul arutamisele tulevate küsimuste ettevalmistamine juhatuse pädevuse piires;
 - f) üldkogu ja eestseisuse koosolekute protokollide säilimise tagamine.

37. EKL-i esimehe äraolekul juhivad juhatuse tegevust tema poolt nimetatud juhatuse liige.

Osakonnad ja muud üksused

38. EKL-i liikmed võivad moodustada territoriaalsel alusel piirkondlikke osakondi, mille asutamise ja tegutsemise eelduseks on vähemalt kümne EKL-i liikme olemasolu.

39. Osakonda kuuluvad EKL-i liikmed valivad endi hulgast osakonna esimehe ja osakonna eestseisuse kolmeks aastaks.

40. Osakond on kohustatud järgima EKL-i põhikirja ja juhtorganite otsuseid.

41. Osakonna õigused, osakonna eestseisuse valimise kord, eestseisuse pädevus ja esindusõigus määratakse osakonna kodukorras, mille kinnitab eestseisus.

42. Osakond ei ole juriidiline isik.

43. EKL-i raames võivad tegutseda muud üksused, kuhu võivad kuuluda ka EKL-i liikmeks mitteolevad isikud. Eelmainitud üksused moodustab ning nende tegutsemise tingimused ja korra määrab EKL-i eestseisus.

Revisjonikomisjon ja aukohus

44. EKL-i revisjonikomisjoni (revidendi) valib üldkogu kolmeks aastaks.

45. Revisjonikomisjon (revident) kontrollib EKL-i sisulise ja finantsmajandusliku tegevuse seaduslikkust ning vastavust põhikirjale ja vastuvõetud otsustele, koostab pärast majandusaasta lõppu kontrolli tulemuste kohta aruande ja esitab selle üldkogule.

46. EKL-i eestseisus moodustab vajaduse korral aukohtu, mis tegutseb üldkogu poolt kinnitatud määrustiku alusel.

IV EKL-i staatus, vara ja majandamine

47. EKL on eraõiguslik juriidiline isik oma sümboolika ja muude rekvisiitidega. Tal on raamatupidamine ja bilanss ning ta võib omada pangaarveid Eesti Vabariigis ja välismaal. EKL-i majandusaasta algab 1. jaanuaril ja lõpeb 31. detsembril.

48. EKL-i juhatuse asukohaks on Tallinna linn, Eesti Vabariik.

49. EKL-i sissetulekute allikateks on liikmemaksud, riiklikud ning juriidiliste ja füüsiliste isikute toetused, annetused, kingitused ja pärandused, majandustegevuse ja korraldatavate ürituste tulud ning muud seaduslikud tuluallikad.

50. EKL-il on õigus omada varasid ja väärtpabereid, sooritada varalisi tehinguid kodu- ja välismaiste füüsiliste ja juriidiliste isikutega, moodustada фонде, asutada teisi juriidilisi isikuid, osaleda nii kodu- kui välismaiste organisatsioonide tegevuses.

51. EKL võib oma sissetulekuid, vahendeid ja varasid kasutada üksnes põhikirjaliste eesmärkide saavutamiseks ja oma varade haldamiseks.

V EKL-i ühinemine, jagunemine ja tegevuse lõpetamine

52. EKL-i ühinemine, jagunemine ja tegevuse lõpetamine toimub seaduses ja käesolevas põhikirjas ettenähtud korras.

53. EKL-i lõpetamise otsuse vastuvõtmisel valib üldkogu likvideerimiskomisjoni.

54. EKL-i lõpetamise korral antakse pärast võlausaldajate nõuete rahuldamist alles jäänud vara üle tulumaksusoodustusega mittetulundusühingute, sihtasutuste ja usuliste ühenduste nimekirja kantud EKL-iga võimalikult lähedaste eesmärkidega mittetulundusühingule või sihtasutusele või avalik-õiguslikule isikule.

Käesolev põhikirj on vastu võetud EKL-i üldkogul 10. aprillil 2015. Kuni 2016. aasta üldkogul toimuvate esimehe ja eestseisuse valimiseni toimub EKL-i juhtimine eelmise põhikirja alusel.